

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 27P/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201009
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121201009.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci starostlivosti súd o mal. G. Č., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúcu z matky L. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, a z otca S. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, t. č. U. XXX, Č. N., za účasti L. D., nar. XX.XX.XXXX a J. D., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom K. XXX/XX, v konaní o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. zveruje maloletú G. Č., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky L. D., nar. XX.XX.XXXX a starého otca J. D., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom K. XXX/XX,

II. starí rodičia sú oprávnení a povinní maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach,

III. určuje rodičom prispievať na výživu maloletej G. každému sumou 30 % zo sumy životného minima na nepnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona o životnom minime mesačne, ktoré budú poukazovať vždy do 25. dňa v mesiaci vopred Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y., od právoplatnosti tohto rozsudku opakovane do budúcnosti,

IV. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na základe podnetu tunajšieho súdu zo dňa 03.02.2021 začal súd konanie z úradnej moci o zverenie maloletej G. Č.Ľ., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov L. D. a J. D.. Dôvodom podnetu na začatie konania bola skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 27P/218/2020-15 zo dňa 14.10.2020 bola maloletá zverená do starostlivosti týchto starých rodičov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 27.11.2020.

Súd začal konanie z úradnej moci uznesením č. k. 27P/19/2021-7 zo dňa 10.02.2021.

Starí rodičia ako aj rodičia s návrhom súhlasili.

2. Opatrovník taktiež vzhľadom na okolnosti v rodine, navrhol zveriť maloletú do osobnej starostlivosti starých rodičov a zo strany rodičov určiť primerané výživné.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom tunajšieho spisu sp. zn. 27P/218/2020, vyjadrením opatrovníka, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento stav:

4. Maloletá G. je dieťaťom rodičov L. Č.Ľ. a S. Č. Rodičia boli rozvedení rozsudkom OS Prešov č. k. 27P/201/2019-34 zo dňa 31.10.2019. Rodina maloletých detí je na oddelení SPODaSK evidovaná od roku 2003, kedy matka porodila svoju prvorodenú dcéru R. ako maloletá. R. bola zverená do náhradnej

osobnej starostlivosti starých rodičov z matkinej strany. Matka sa neskôr vydala a spolu s manželom majú sedem maloletých detí.

Matka si v roku 2019 našla priateľku, preto sa rodičia rozviedli, deti boli zverené matke. Rodiny sa znepriatelili, preto otec opustil domácnosť a odišiel do Č. N., kde býva u matky a pracuje ako robotník. Matka opakovane opúšťa domácnosť i maloleté deti a odchádza k rodine priateľky do obce O.. V jej neprítomnosti sa o mal. deti starajú starí rodičia, ktorí viackrát kontaktovali úrad s tým, že matka sa o deti nestará, je drzá, agresívna, starostlivosť o deti prenecháva na svoju matku alebo na mal. Y.. Deti bývajú často v noci samé, hladné a nedostatočne oblečené. Matka nevie hospodáriť s financiami, uprednostňuje partnerský vzťah, rada si vypije, deti sú u nej druhoradé.

5. Rodina je pravidelne monitorovaná, no spolupráca je veľmi problémová, matka nejaví záujem o zmenu, navrhnuté riešenia ignoruje, o deti nemá záujem a sama navrhuje, aby jej boli odňaté. Otec sa nechce do K. vrátiť, aby neprehlboval konflikt medzi znepriatelenými rodinami. Deti navštevuje dvakrát mesačne, v čase pandémie menej.

6. Uznesením zo dňa 14.10.2020 č. k. 27P/218/2020-15, súd zveril maloleté deti W., Y., S., G., Q. a S. do starostlivosti starých rodičov L. a J. D.. Neskôr však stará matka uviedla, že starostlivosť o toľko maloletých detí nevláda, začala mať zdravotné problémy a úrad práce, sociálnych vecí a rodiny musel riešiť, kde umiestniť ostatné maloleté deti, okrem maloletej G., ktorú si stará matka bola ochotná ponechať v svojej starostlivosti. Maloletá je v starostlivosti starej matky naďalej. Táto vzhľadom na svoje vek a okolnosti dokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú.

7. Stará matka je v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 06.05.2020. Žije v obci K. v rodinnom dome s pripojením na elektrinu a vodu a sociálnym zariadením. Trestne stíhaná, ani priestupkovo riešená obcou nebola. Žije s manželom J. D.. Správanie oboch v mieste bydliska je dobré. Alkohol sa v rodine vo zvýšenej miere nepožíva. Vzťah deti k účastníkom konania je dobrý. Maloletá G. súhlasí so svojim zverením starej mame, cíti sa u nej bezpečne, majú medzi sebou vytvorenú silnú citovú väzbu. Maloletá je tichá a pokojná, je zdravá. Maloletá má detskú izbu s písacím stolíkom. V dome kde býva, bývajú len starí rodičia. Starí rodičia s maloletou nemajú výchovné problémy, rešpektuje ich, povinnú školskú dochádzku si plní. Starí rodičia poberajú štátne sociálne dávky, príležitostne sa zúčastňujú menších obecných služieb.

8. Matka naďalej o dieťa ani o ostatné deti nejaví záujem, jej príjmy sú minimálne. Otec momentálne nemá vytvorené vhodné rodinné ani bytové podmienky, žije údajne u svojej matky v Č. N.. Na Slovensko chodí zriedka.

9. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákona o rodine), Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

10. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

11. Podľa § 45 ods. 3 zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

12. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

13. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

14. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

15. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

18. V predmetnom konaní bolo preukázané, že maloletá G. je v starostlivosti starej mamy, pričom rodičia maloletej prestali zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Otec odišiel do Č. N. a matka potom čo si našla iný vzťah, absolútne začala ignorovať svoje rodičovské povinnosti. Stará matka spolu so starým otcom zabezpečujú riadne starostlivosť o maloletú G.. Od kedy je maloletá u nich prospieva, majú medzi sebou vytvorený silný citový vzťah, má vytvorené v ich domácnosti vhodné podmienky, navštevuje školu, nevyskytli sa u nej žiadne výchovné problémy. Z tohto dôvodu sú zveril maloletú G. do osobnej starostlivosti starých rodičov. Zo strany rodičov bolo potrebné určiť výživné. Vzhľadom na počet vyživovacích povinností - šesť a vzhľadom na ich minimálne príjmy, súd určil z ich strany len minimálne výživné, ktoré sú povinní uhrádzať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Y..

19. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Prešov) na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).